

**පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයන පශ්චාත්
උපාධි ආයතනය**

අධ්‍යාපන පිළිබඳ ධර්ම විවරණයක්

**මිනුවන්ගොඩ විමලබුද්ධි හිමි
(2006/M.Phil/877)**

පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයන පශ්චාත් උපාධි ආයතනයේ දර්ශනපති උපාධි පාඨමාලාවෙහි නිබන්ධන අවශ්‍යතාව සම්පූර්ණ කරනු වස් ඉදිරිපත් කරනු ලබන නිබන්ධනය.

2008

පටුන

	පිටු අංක
උපකාරානුස්මෘති	1
පටුන	3
1. පරිච්ඡේදය - මානය	
1.1 හැඳින්වීම	4
1.2 මානය	9
1.3 සත්විසි මදමාන	16
1.4 ත්‍රිභේදගත දොළොස් මාන	25
1.5 සජ්ත මාන	28
1.6 වඤ්චක ධර්මයක් ලෙසින් මානය	36
1.7 සාමයික සිද්ධාන්ත අතර මානය	40
1.8 ලොව පැවැත්ම සඳහා මානය බලපාන අයුරු	43
1.9 බෞද්ධ මනෝවිද්‍යාව හා බටහිර මනෝවිද්‍යාව අනුව මානය	46
1.10 මානයෙහි ආදීනව හා විපාක	53
1.11 නිහතමානි බැවිහි ආනිශංස හා ආදීනව	59
1.12 අභිමානය හා අභිමානීවරණය	63
2. පරිච්ඡේදය - අධිමානය	
2.1 අධිමානය	74
2.2 විනය පිටකයෙන් ප්‍රකට වන අධිමානය	86
2.3 ධ්‍යාන හා අධිමානය අතර සම්බන්ධය	95
2.4 අධිමානයෙහි ප්‍රභේද	97
2.5 අධිමානය හා සම්බන්ධ මෑතකාලීන ප්‍රකාශන	107
2.6 අන්‍ය සමයයන් හා සම්බන්ධ අධිමානය	113
2.7 බෞද්ධ හා මනෝවිද්‍යාත්මක අධිමානසිකත්ත්වය	115

3. පරිච්ඡේදය - අධිමානයට පැමිණීම 133

3.1. සීලවිසුද්ධිය හා සම්බන්ධ අධිමානය	139
3.2. සමාධිය හා සම්බන්ධ අධිමානය	152
3.3. සමාධිය	154
3.4. සමාධිය වැඩීම	156
3.5. වරිත ලක්ෂණ හා සුදුසු කම්ප්ථාන	160
3.6. සතර කමටහන් හෙවත් චතුරාරක්ෂා භාවනාව	161
3.7. උපචාර හා අර්පණා සමාධි	162
3.8. ආනාපානසති කම්ප්ථානය වැඩීම	163
3.9. ප්‍රඥ භාවනාව	165
3.10. භාවනා ප්‍රතිපද සතර	166
3.11. ප්‍රඥව හා සම්බන්ධ අධිමානය	174
3.12. අධිමානයට පැමිණීමේ හේතු	183

4. පරිච්ඡේදය - අධිමානයෙන් මිදීම හා නිවීම 199

4.1. රූපකලාප හා පරමාණුවාදය	203
4.2. පරමාර්ථධර්ම විභාගය	205
4.3. චතුර්විධ ඝනා භේදය	206
4.4. චන්තාලීසාකාර විදර්ශනා භාවනාව	208
4.5. නවවිධ විදර්ශනා උපාය කොශලය	209
4.6. රූප සප්තක විදර්ශනා ක්‍රමය	210
4.7. රූප සප්තක විදර්ශනා ක්‍රමවේදය	213
4.8. අරූප සප්තක විදර්ශනා ක්‍රමය	214
4.9. අචාර්ය විපස්සනාව	215
4.10. විදර්ශනා ඥාන දශය	216
4.11. රූපස්කන්ධයේ උදයව්‍යය	218
4.12. ප්‍රතිලෝම ප්‍රතිත්‍යාසමුත්පාදය	220
4.13. විදර්ශනාපක්ලේශ හා මුළු බවට පැමිණීම	222
4.14. දශවිධ විදර්ශනා උපක්ලේශ	223
4.15. නිවීම	228
4.16. නව මහා විදර්ශනා ඥාන	228
4.17. සමාලෝචනය හා නිගමනය	241